

חג עֲצֵמַת שָׁמַח

חג עֲצֵמַת שָׁמַח

חג עֲצֵמַת שָׁמַח

תל עם לעניין

Issue No. 17 | April 2010 | אייר, תש"ע | גליון מס' 17 | עתון תל עם

מסר מטובה

שימוש חכם בטכנולוגיה חכמה עם תל עם

לחסרונות בהפעלתו:
 • הפעלה ליניארית של הלוח - הזמנת תלמידים ללוח בזה אחר זה - מביאה לכך שיתר התלמידים עומדים מן הצד כשומעים/צופים, ואינם פעילים.
 • הפעלת הלוח בכיתה עשויה להיעשות במסגרת הקנייה פרונטלית, שנראית כחדשה אך בעצם אין בה משום החידוש, ועלולה להימשך יותר מזמן הקנייה המתאים לגיל הלומדים.
 • שימוש בלוח כמטול או מקרן שקפים, שרק מגדיל את התמונה, אינו ממצה את מגוון האפשרויות שהוא מציע לשימוש פעיל.
 • בעוד תלמידים רבים מפיקים תועלת ממשוּב חזותי כללי, ישנם תלמידים המגיבים טוב יותר למשׁוב אישי, ולכן המשוב שנותן הלוח אינו מספק מענה לכל תלמיד.

לצד היתרונות והחסרונות העולים מהשטח, ישנן גם שאלות עליהן מנסה המחקר להשיב - לדוגמא: כיצד משפיעה טכנולוגיה על המוח? כיצד פועלים מוחות שונים עם טכנולוגיה, וכיצד הם מאתגרים? כיצד מתמודדים עם ילדים המפיקים פחות תועלת ממשׁוב חזותי? וכיצד משפיע השימוש בטכנולוגיה על הדינמיקה החינוכית - בין התלמידים לבין עצמם ובין לבין המורה, ומבחינת לימודים בבית ספר לעומת לימוד בקהילה מרחבית?

בימים אלה אנו עוסקים בתכנון מקיף של השימוש ב"כלים חכמים" שמציעה הטכנולוגיה העכשווית כך שאפשר יהיה להפעילם תוך שימוש בחומרי הלימוד של תל עם בצורה נכונה וחוקית, בליווי תמיכה בשטח, ובאופן שיקדם את סוגי הלמידה המותאמת של התלמידים ויתן מענה למציאות המשתנה של חינוך יהודי בעברית. אחד הכלים שאנו מפתחים הוא לומדה לעבודה עם הלוח הפעיל, שתאפשר זיהוי והפעלה של הסביבה העברית - לדוגמא, השמעת תקליטור ברגע הנכון בלחיצת כפתור, או השמעת סיפור המקושר לפעילות של הקניית ובדיקת מידע. כמו כן, אנו שוקדים על עיצובו והקמתו של אתר מקוון - "בלוג" לקהיליית תל עם, שיאפשר עבודה אינטראקטיבית של קהל המורים בנושאים שונים, וביניהם שימוש בלוח הפעיל עם תל עם. כדי ללמוד על אפשרויות השימוש בלוח, ועל ניסיונם של מורים מרחבי העולם שכבר מפעילים אותו בכיתותיהם, פנו לאתר המקוון שכתובתו www.talam.org/col. תוכלו גם לחלוק את חוויותיכם, לשאול שאלות ולהתייעץ עם עמיתים.

בברכת לימוד "חכם" ופורה,

טובה שמעון
טובה שמעון

השימוש בטכנולוגיה במסגרות חינוכיות נעשה נפוץ יותר ויותר. הלוח הפעיל (Interactive Whiteboard) הוא אחד הכלים הטכנולוגיים שתופס תאוצה, ובימים אלה מתנהל בקהילה החינוכית דיון לגבי היתרונות והחסרונות בשימוש בו. גם אנחנו בתל עם בוחנים איך להשתמש בטכנולוגיה בדרך היעילה והבונה ביותר.

מורים המשתתפים במכונים והמלמדים תל עם בעזרת הלוח הפעיל מספרים כי הוא אהוב מאוד על התלמידים, ומביא להישגים מרשימים (לקריאת מבחר רשמים, פנו לעמודים 2-3 ו-6). רבים ביקשו מאיתנו שניכין חומרי לימוד לעבודה עם הלוח, לאחר שנוכחו שאם מסתפקים רק בהקרנת החומרים על הלוח - בדומה לעבודה עם לוח ירוק או מטול - נוצר שיעור פרונטלי רגיל, שאינו מנצל את מגוון האפשרויות שמציע הלוח הפעיל. מתוך התנסות בשטח עולות השאלות: כיצד להביא לשימוש נכון וחכם בלוח כך שיחזק את ההוראה והלמידה? האם הכלי עומד במבחן של פיתוח כישורי חיים - חשיבה רב-כיוונית, פתרון בעיות, יכולת תקשורת, שיתוף פעולה וכו'?

הפקת מלוא התועלת מן הלוח הפעיל מצריכה היכרות עם מגוון היישומים שהוא מציע ועם הדרכים הנכונות וה"חכמות" להפעלתו:

- הלוח מאפשר יצירתיות בהפעלת דפי הלמידה מהחברות והפיכתם ל**דפים פעילים**, עליהם אפשר לסמן, להאיר, וכו'.
- הלוח מהווה דרך חדשה ויעילה "להגיע" לתלמידים באמצעי נוסף, **אינטראקטיבי וחזותי**, הממחיש את התכנים והמיומנויות שאנו שואפים להקנות להם.
- שימוש נכון בלוח מאפשר **מעורבות פעילה, גלויה ומשולבת**. חשוב להשתמש בו בצורה המזמנת מעורבות פעילה של הכיתה כולה.
- כיוון שתלמידים מפיקים תועלת מהקנייה והדגמה במערך הלמידה ומקבלת משוב מידי וחזותי, הלוח עוזר **למקד אותם, להדגים להם**, ויעיל מאוד בכך שהוא מוסר **משוב חזותי, ממוקד ומיידי** לגבי ההבנה וההפנמה של החומר הנלמד.
- מאחר שמשׁוב מיידי הוא אחד המאפיינים המשפיעים על **הישגי התלמידים**, התוצאות משתפרות בהתאם, וכך גם **תחושת הסיפוק** של המורה ושל הילדים.
- הלוח מאפשר **קישור למידע חיצוני** - מהאינטרנט, ממצגות וכד'.
- הלוח אהוב על התלמידים ומעודד **הנעה ללמידה**.

כדי להימנע משימוש בלוח המחזק הוראה פרונטלית שעלולה לבוא על חשבון פיתוח מיומנויות לימוד וחשיבה, חשוב שנהיה מודעים גם

הפעלת הלוח החכם בשטח

הלוח החכם הוא למעשה מחשב גדול מאוד עם אין סוף פונקציות. אני עושה בו שימוש כמעט בכל שיעור. בתחילת השיעור אני מציגה שיר, סיפור או מצגת הקשורה לנושא הרחב שנלמד או לקטע מהנושא. לדוגמה: חג החנוכה - שיר שאותו אנחנו שרים הפך למצגת, שבה הפעלים והסמלים מודגשים. בתהליך הוראת אות חדשה ישנה פעילות שלמה שראשיתה הצגת האות. מילות המפתח של האות מוצגות בפינת "מילון אריאות", ועל הלוח מוצג התקליטור של האות - ראשית השיר עם ההדגשים, ובהמשך הפעילויות השונות אותן מבצעים הילדים יחד. פעילות נוספת: ספרונים במצגות, שהן אטרקציה בפני עצמה לילדים. בעזרת הפונקציות של הלוח אני יכולה "להחיות" את הספר, להוסיף אנימציה שמאירה את התוכן ויכולה להדגיש אותו.

עבודה נוספת: פעילות מקוונת (online) על הלוח של משחקים, שירים ואתרים יפים שתורמים ללמידה ולחווית העשייה. הלוח מאפשר הדגשה, מאפשר משחק, וכל הילדים פעילים איתו ועליו. החשוב ביותר הוא שאני מכינה את הנושא בזיכרון נייד ומביאה אותו לכיתה, והשיעור מתנהל על הלוח ובאמצעותו. זוהי הוראה בדרך אחרת לגמרי, שהיא מאוד פעילה ומפעילה.

שרה איצקוביץ', ביה"ס סיני, מינכן

מניסיוני, הקניית סיפור הפרשה יותר נוחה על הלוח הגדול. הילדים אוהבים מאוד את שיעור פרשת שבוע, והרבה יותר קל ללמד כשכל התמונות מופיעות בגדול על הלוח.

ג. עברית - אני בוחרת פעילויות מרכזיות מהחוברת ומציגה אותן על הלוח לפני שהילדים מתחילים לעבוד. אנחנו עושים אותן במליאה ביחד - במיוחד משימות חדשות - ורק אח"כ כל אחד ניגש לעבוד ליד השולחן. הפעלים הפעילים מוצגים על הלוח החכם, הילדים רואים אותם מולם ויכולים להשתמש בהם במליאה.

ד. חגים - כנ"ל. למשל, כשאנחנו לומדים שיר - השיר מוצג על הלוח החכם, וכל הילדים שרים ביחד מול הלוח. לפני שאני משחררת את הילדים לעבודה, אנו עושים מספר דוגמאות על הלוח בעמודים שסרקתי מבעוד מועד.

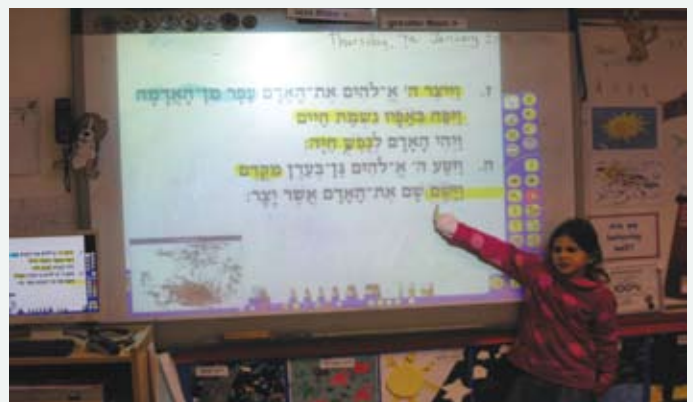
היכולת ללמד כתה שלמה כשכולם רואים את התמונות הגדולות לפי הנושאים השונים (פרשת השבוע, חומש, עברית) והכול בלחיצת כפתור, מקלה מאד על מהלך השיעור. יחד עם הלוח החכם, אני ממשיכה להשתמש באביזרים המוחשיים שתל עם מציעה - אני מאד אוהבת את הכרטיסיות ומשתמשת בהן יום יום, וגם בלוחות התלויים בכיתה, במשחקים וכו'. אני משתמשת הרבה בלוח הפעיל, ומרגישה שהשימוש בו משדרג את איכות ההוראה.

נעה ילינק, ביה"ס אינדיפנדנט, לונדון

כשמלמדים את הילדים שיר, פסוקים או דף עבודה ואפשר להציג את התכנים במליאה לכולם ביחד, יש לכך יתרון עצום. מכיוון שיש לי לוח חכם בכתה והוא כלי עזר יום יומי, בעצם כל השעורים שלי בנויים על הלוח החכם:

א. חומש - הילדים יכולים להדגיש בלוח החכם את המילים בהן אנו מתמקדים. בפעם הראשונה שאני משמיעה להם את הפסוקים מהתקליטור, אנחנו עוקבים בלוח הגדול. יש תריס שפותח לאט-לאט את כל הכיתוב. הילדים מוצאים את המילים הפעילות, אנחנו משחקים משחק במליאה, ואני קוראת לאחד הילדים שיאיר את המלה שנאמרה, או את פירושה.

ב. פרשת השבוע - כל התמונות הגדולות של הפרשות מוצגות על הלוח, למרות שיש לנו את הספרים הגדולים.

The SMART Board in Action

מידי יום ביומו מוצבת בפנינו המטרה להגיע לכל תלמיד ותלמיד, ללמד, להעשיר, להלהיב אותם ולקרב אותם אל הדת, ההיסטוריה, השפה והיופי שבתרבות שלנו. מטרה זו כוללת אתגרים לא מעטים. כמוזרים, אנו משתמשים בכלים רבים בכיתתנו להגשמת המטרה, ואחד הכלים החשובים בכיתה שלי הוא עולם הטכנולוגיה. בעבודתי עם תלמידים ומורים כאחד, אני מגלה כל יום מחדש את עולם הטכנולוגיה והתרומות המדהימות שעולם זה מעניק להוראה בכלל, ולהוראת עברית כשפת מורשת (ומקצועות היהדות כולם) בפרט.

הלוח החכם הינו כלי מרכזי בכיתה (ובבית הספר) שלי. אנחנו מקרינים את כל החומר שבו אנחנו משתמשים

בכיתה - כל עמוד ועמוד בחוברות התלמידים של תל עם מוקרן בצורה חזותית על הלוח החכם, וכן כל טקסט תנ"כי וכל דף עבודה. גם הספרים המונחים, דפי ההעשרה וספרי הספריה מוקרנים, וכך כל תלמיד יכול לעקוב, לראות, לשמוע לבדוק ולקחת חלק פעיל בשיעור. אפילו שיעורי הבית (על דף סרוק של יומן התלמיד הבית-ספרי) מוקרנים על הלוח החכם. בנוסף, במקום לחפש שירים בתקליטורים, בכל העמודים בהם הסביבה העברית מזמינה אותנו להקשיב לשיר יצאתי קישורים לשירים, וכך ניתן ללחוץ על הקישור בזמן ההוראה. זה חוסך זמן, וזה מאפשר אפילו לתלמידים ללחוץ על הקישור.

אבל זה לא הכל... כדי להפוך את הכלי הנהדר הזה מכלי חזותי בלבד לכלי אינטראקטיבי המפעיל את הילדים, אני הופכת כל דף עבודה, סיפור והפעלה של התוכנית הנהדרת של תל עם להרפתקה המזמינה ילדים ללוח החכם להאיר, לסמן, לכתוב, ללחוץ על התשובות ולקבל משוב מיידי, מגוון ומלהיב.

הלוח מגיע עם תוכנה מרשימה הנקראת NOTEBOOK, המאפשרת לא רק שימוש כיתתי בלוח בצורה פעילה, אלא גם את היכולת להפעיל את הילדים במעבדה שבה הילדים עובדים בקצב האישי שלהם על קבצים אינטראקטיביים המזמינים אותם לבדוק עבודות ולקבל משוב מיידי, לשחק, לגלות את עולם היהדות והעברית, ולבלות עם הכיתה הוירטואלית של תל עם.

השנה יצאתי מספר רב של משחקים ופעילויות המלווים את החומרים המדהימים של תוכנית הלימודים של תל עם ומעשירים את הלמידה והיצירה. המשחקים כולם ניתנים לשימוש על הלוח החכם בכיתה ובמעבדה. אין מילים לתאר את האווירה החיובית והמלהיבה שפעילויות אלה יצרו בכיתה - ומה יותר נהדר מלראות ילדים מתלהבים ומתרגשים ללמוד עברית?

בנוסף, הקלטתי את עצמי קוראת את ספרי הספריה להקשבה במרכז האזנה, וכקובץ שניתן להקשיב לו גם בבית. כמובן שלפעילות זו התלוו המשימות שבדקו את הבנת הנשמע (בנוסף להבנת הנקרא). ההורים דיווחו שהילדים לא מפסיקים להקשיב לסיפורים. הקלטתי את התגובות של הילדים לשאלות פתוחות (שאלות מחשבה/דעות), והעלנו את התגובות לאתר אינטרנט שבו כולם הקשיבו והגיבו זה לזה. עידן הטכנולוגיה בכיתה ה - במלוא מובן המילה!

הטכנולוגיה של המאה העשרים ואחת נמצאת בשימוש מלא בכיתה שלי, אך אני מרגישה שזו רק ההתחלה... עוד ארוכה הדרך, ואני מתרגשת כל יום

מחדש לגלות עוד כלים, דרכים ורעיונות לגוון ולהעשיר את ההוראה היום-יומית של שפת המורשת ומקצועות היהדות של הילדים שלנו, של דור העתיד.

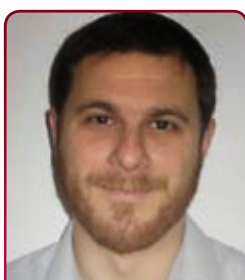
אביטל אהרון, ביה"ס אסוסיאייטד, טורונטו

רשמים ממכון תל עם למנהיגות חינוכית

אבי שלוש מביה"ס תרבות ותורה באירוויין, קליפורניה מציג חוויית לימוד בית-ספרית לעמיתים בכנס מנהיגות חינוכית, אוקטובר 2009
 Avi Chelouche of Tarbut V'Torah Day School in Irvine, CA presenting a school-wide activity to colleagues at the School Leadership Institute, October 2009

בחודש אוקטובר 2009 ובחודש פברואר 2010 קיימנו בניו ג'רזי את המכון הרביעי והחמישי למנהיגות חינוכית. מטרת המכון להעניק ידע וכלים המאפשרים עבודה עם צוות המורים המלמדים תל עם, והובלת השינוי החינוכי בבית הספר. במכון השתתפו 26 מנהלים ומרכזים ללימודי עברית ויהדות מרחבי ארה"ב וקנדה, שלמדו יחד על העקרונות של פיתוח שפת מורשת תקשורתית, על מחקרים עדכניים בתחום המוח, על אופן הפעלת התוכנית, ועל הערכת הישגים. בחרנו לשתף אתכם ברשמים של מספר משתתפים. נשמח לראות את אלו מביניכם שעדיין לא השתתפו במכון למנהיגות חינוכית במסגרת המכונים הבאים. לפרטים והרשמה, גשו לאתר האינטרנט שלנו <http://www.talam.org/training.html>

בעקבות המכון ה"אני מאמין" האישי שלי התחזק באופן משמעותי. אני בקיא יותר ובטוח יותר ברמה המקצועית.

תל עם היא תוכנית לימודים מצויינת המקנה לילדים מיומנויות בסיס בקודש ועברית גם יחד. התוכנית מרגשת וחווייתית ופונה לילד "באשר הוא שם".

השימוש בעברית להוראת לימודי הקודש היא הדרך היחידה להתחבר לשושלת ישראל סבא מדור דורות. ישר כוח!

הרב קובי אברהימוף, סגן מנהל ומנהל לימודי קודש
 Independent Jewish Day School, London, England

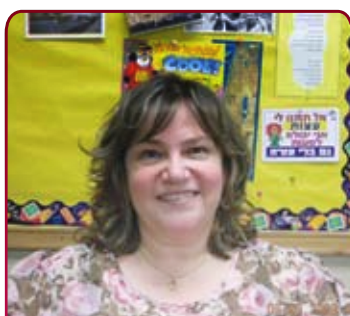

The institute filled in a lot of gaps that were crucial to my understanding of the "heart" of the program. I now have so many more tools ... to broaden the implementation of TaL AM to more grades, to have more parent involvement, and to expand Hebrew speaking to Jewish studies.

It was inspiring, crucial, and contributing to learn and to hear what is going on in other schools.

Inbal Einav, Hebrew Studies Coordinator
 Yeshiva Girls School, Pittsburg, Pennsylvania

The curriculum is very structured, and is based on recent brain based research. It aligns smoothly from one level to the next. The curriculum integrates all aspects of teaching Judaic studies: Torah, Hebrew, Parashat Hashavua and holidays. It is extraordinarily rich in visual and audio support.

I very much value the opportunity I received to participate in the institute. My participation was very important for me and for my role as the coordinator of Jewish studies. This is the first year that the program is being implemented from grades 1-5 in the school. It was important for me to understand the thinking behind the program. All that I learned in terms of the content, the learning process, methods of assessment, use of learning aids will be implemented and reorganized in the school.

Rachel Wesley, Judaic Studies/Hebrew Language Coordinator
 Heritage Academy, Long Meadow, Massachusetts

אז איך היה הכנס? במילה אחת א-ד-י-ר! הכנס עלה בהרבה על ציפיותי בכל היבט אפשרי. עושר התכנים, איכות האנשים, הגיוון והרמה של הקבוצה, דרכי הניתוח, אמצעי המחשה, לוגיסטיקה, ועוד ועוד. המערכת עבדה היטב ובתאום, וניכר כי למרות שבאתם עם תוכנית מסויימת, הייתם גמישים וקשובים מספיק לבצע בכל רגע נתון את התאמות הנדרשות לתוכנית הכנס, בהתאם למה שעלה מן השטח "תוך כדי תנועה". תודה רבה על המאמץ וההשקעה. הרציונאל לחשוף את המנהלים לתוכנית הוא מבריק ויצור ללא ספק מינוף משמעותי לדרך ועוצמת הפעלת התוכנית בבתי הספר. באופן אישי חזרתי הביתה (ישר לאירוע של בית ספר...) מלא באנרגיות של עשייה ויישום, ועם רעיונות רבים שלמדתי או שצצו במוחי מתוך ההפרייה האינטלקטואלית שהוליד המפגש עמכם.

כה לחי, חזקו ואמצו ותודה רבה

הרב אהרוני כרמל, מנהל
 Robert M. Beren Academy, Houston, Texas

Anecdotes from the TaL AM School Leadership Institute

In October 2009 and February 2010 we held our fourth and fifth School Leadership Institute in New Jersey. The purpose of this Institute is to provide the knowledge and tools enabling school leaders to work with the teachers implementing TaL AM, and to lead educational change in their schools. The Institute was attended by 26 principals and Hebrew / Jewish Studies Coordinators from across the US and Canada, who learned about the underlying principles of communicative heritage language development; current brain-based research; the method in which TaL AM is implemented; and assessment. We are pleased to share with you a few anecdotes written by the Institute's participants. We will be happy to welcome those of you who have not yet participated in our School Leadership Institute at one of our upcoming Institutes. For further information and to register, please visit <http://www.talam.org/training.html>.

The institute reinforced and enriched my approach and methodology of supervision - not only of my TaL AM Judaic faculty, but of my general studies faculty.

It was a wonderful experience - worthwhile and educational, offering great professional growth opportunity

for principals and supervisors.

Susan Dworken, Principal
Joseph Kushner Hebrew Academy, Livingston, New Jersey

The TaL AM curriculum is even richer than I thought. I am inspired to be a more hands-on educational leader in my school. I feel that I can lead the journey from good to great. The institute was transformational for me and will be for my school. It was a very powerful experience. I am leaving inspired and with an action plan. Thank you to the AVI CHAI Foundation for making this institute possible.

Tamar Raff, Principal and Director of Judaic Studies
Valley Beth Shalom Day School, Encino, California

After each session at the Institute, I wrote my reflections on the day's experience as part of my own action research. I emailed these comments to the teachers in order to engage them in our continued professional dialogue about the TaL AM program and the teaching and learning of Hebrew in our Heritage Language program.

Following is a summary of my comments:

"Tova Shimon is a pleasure to listen to. She is extremely devoted to the belief that all children can learn Hebrew. . . I now realize how much more time I need to spend in classrooms engaging in conversations with all teachers about their instructional and assessment practice: What they want children to learn, How they know they have learned it, How they support those children who have not learned it - and what kinds of support I can offer."

Ira Udow, Principal,
Brock Corydon School, Winnipeg, Manitoba

במהלך המכון התודעתי לנדבכים נוספים של תל עם, מעבר לאלה שהכרתי בעבר.

בפיתוח התוכנית הושקעה מחשבה רבה שבאה לידי ביטוי בחומרים מגוונים ועשירים, המאפשרים הוראה ולמידה ברמות שונות לתלמידים מרקעים שונים. התוכנית מהווה פריצת דרך משמעותית בכל הקשור להנחלת

הלשון העברית והמורשת היהודית לתלמידים בתפוצות.

החזרה, הרענון והדיון המשותף עזרו מאוד להטמעת מערך הלמידה. כמו כן, חשוב שמנהל/מרכז יכיר את החומרים השונים בכל כיתה, על מנת לסייע למורים בהחלטות הקשורות לליבת התוכנית ולתקציב הזמן, ולהתאמת התוכנית לבית הספר.

ערן רחנברג, מרכז לימודי עברית
Columbus Jewish Day School, New Albany, Ohio

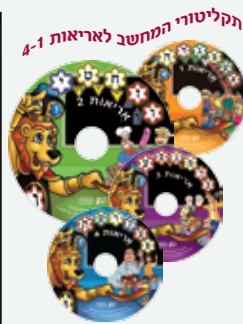
שימוש פעיל בלוח החכם בכיתה יוצר אצל התלמידים עניין בחומר הנלמד. התוכנה מגיעה עם מגוון רחב של אמצעים מובנים, בעזרתם יכול המורה להמחיש את החומר בצורה יצירתית ומאתגרת. המחקר בתחום מצביע אף הוא על יתרונות הלוח החכם, שכן ממצאים מהשנים האחרונות מאמתים את ההנחה שהשימוש בלוח החכם מעלה את רמת התלמידים ומעצים את הטמעת החומר הנלמד. כאשר בחנו החוקרים את אלמנט השימוש בטכנולוגיה החדשה לאורך מספר שנים בגילאי הגן ובית הספר היסודי, נמצא שהתלמידים בכיתות שהפעילו את הלוח החכם באופן פעיל ועקבי הגיעו להישגים גבוהים בהרבה מאשר קבוצת הביקורת.

וכל זאת למה?

לדעתי התשובה נעוצה בשני מישורים עיקריים: המישור הפסיכולוגי והמישור הדידקטי. במישור הפסיכולוגי - התלמידים בימינו חיים בעולם מלא גירויים טכנולוגיים ועוברים שינויים תפיסתיים, שטוב נעשה אם נתייחס אליהם. כאשר מורים עושים שימוש בטכנולוגיה מתקדמת, למעשה הם גם מעצימים את הקשר בינם לבין התלמידים: הם מאותתים לתלמידים שהם מכירים את עולמם, ואינם שייכים לדור מיושן ולא מעודכן. אמנם אין תחליף להוראה הישנה והבלתי-אמצעית של מורים ולתקשורת בריאה בינם לבין התלמידים, אך אם נוסיף לכך את השימוש בטכנולוגיה, נוכל לגשר על הפערים שנוצרו במהלך השנים. במישור הדידקטי - לוח חכם הוא אמצעי המעודד את השימוש בטכנולוגיה חינוכית ומעורר רמות גבוהות של עניין וחשיבה מתקדמת בקרב התלמידים. אין ספק כי השימוש בלוח, לצד אמצעי הלימוד הקונבנציונאליים, מוסיף מימד חדש - אינטגרטיבי ויצירתי. מחקרים מוכיחים כי גירוי צבע משפרים את עירנות התלמידים. זו אחת הסיבות שתוכנית תל עם רווית תמונות צבעוניות. היכולת למנף את המערכת הקיימת ולהציג את החומר הנלמד על לוח חכם יוצרת חוויה מוחשית, מאפשרת הפשטה של החומר ותורמת להגברת הריכוז בכיתה בכלל, ובקרב התלמידים המאובחנים כבעלי הפרעות קשב וריכוז בפרט. די בעובדה זו כדי לעודד הפעלת הלוח החכם בכיתה, שכן אחוז התלמידים הללו נמצא בעליה מתמדת.

עיקר השימוש בלוח החכם הוא שימוש ספונטאני, שאינו דורש כל הכנה, למשל:

- כתיבת אות/מילה (במהלך השיעור) והצגתה לפי הצורך
- הצגת שיעור העצר של המורה בשעת הקצאת זמן למשימה נתונה בכיתה
- הזנת עצמים, שכפולם וצילומם באופן מהיר וקל
- שמירת החומר הנלמד, כולל הערות שנכתבו במהלך השיעור, והצגתם על הלוח בשיעור הבא עוד ועוד.
- כיוון שתוכנית תל עם נמצאת בשימוש נרחב בבתי ספר ברחבי העולם, ניתן ליצור מאגר מגוון של מערכי שיעורים ומצגות שהוכנו על ידי המורים. תהליך יצירת המאגר לקחת מספר שנים, אך ברגע שיוקם הוא יהווה מקור בלתי נדלה של רעיונות יצירתיים, וימנע כפילות עבודה מצד המורים. בסופו של התהליך, בטווח הרחוק, המאגר יקצר עבודה וייעל את אופן הכנת מערך השיעור.
- טלי וסרמן, בית ספר הילל תורה, שיקגו, אילינוי

Continued from page 8

We are currently engaged in comprehensive planning of the use of “smart tools” offered by today’s technology so that they may be implemented with TaL AM materials in a proper, legal way, with field support, and with consideration of differentiated instruction and the changing realities of Jewish education in Hebrew. One of the tools we are developing is a computer program compatible with the Interactive Whiteboard, which will enable the identification and activation of the Hebrew Environment – e.g. playing a CD at the click of a button or sounding a story linked to an acquisition activity or to the assessment of knowledge. We are also working on the construction of a blog serving the TaL AM community, which will enable teachers to discuss various topics, including the implementation of the Interactive Whiteboard. Please visit the blog at www.talam.org/col in order to learn more about its implementation and about teachers’ experiences using it in their classrooms. You can also share your own experiences, ask questions and consult with colleagues.

Wishing you “smart” and fruitful learning,

Tova Shimon

Past Events

January - February 2010

- **January 4:** Executive Functioning Skills webinar with the Epstein School, Atlanta
- **January 10-13:** TaL AM 1-5 Institutes (Part II), Rome
- **January 18-20:** TaL AM 1-5 Institutes (Part II), Montreal
- **January 25-28:** TaL AM 1-5 Institutes (Part II), Los Angeles
- **February 8-11:** TaL AM 1-5 Institutes (Part II), NJ
- **February 14-17:** School Leadership Institute, NJ
- **February 21-24:** TaL AM 1-4 Institutes (Part II), Buenos Aires

אירועים שהיו

ינואר - פברואר 2010

- **4 בינואר:** סדנא מקוונת בנושא כישורי חיים עם ביה"ס אפשטיין, אטלנטה
- **13-10 בינואר:** מכון תל עם א-ה (חלק 2), רומא
- **20-18 בינואר:** מכון תל עם א-ה (חלק 2), מונטריאול
- **28-25 בינואר:** מכון תל עם א-ה (חלק 2), לוס אנג'לס
- **11-8 בפברואר:** מכון תל עם א-ה (חלק 2), ניו ג'רזי
- **17-14 בפברואר:** מכון מנהלים, ניו ג'רזי
- **24-21 בפברואר:** מכון תל עם א-ד (חלק 2), בואנוס איירס

Upcoming Events

March - August 2010

- **March-April:** TaL AM Liaisons visits to North American schools
- **April 14:** Fourth professional development webinar with the Talmud Torah School, Vancouver
- **April 25-26:** Two workshops on Technology and Assessment in TaL AM, **Gisha** conference, Boston
- **April 19-May 6:** Visits to schools in the Former Soviet Union

- **מרץ-אפריל:** ביקור נציגות תל עם בבתי ספר בצפון אמריקה
- **14 באפריל:** סדנא מקוונת רביעית להתפתחות מקצועית עם ביה"ס תלמוד תורה, ונקובר
- **26-25 באפריל:** שתי סדנאות בנושא טכנולוגיה והערכה בתל עם במסגרת כנס **גישה**, בוסטון
- **19 באפריל-6 במאי:** ביקורים בבתי ספר במדינות חבר העמים

היכוננו למכוני הקיץ!

- **June 20-24:** TaL AM 1-5 Institutes (Part I), West Orange, NJ
- **June 27-July 1:** TaL AM 1-5 Institutes (Part I), Los Angeles
- **July 11-15:** TaL AM 1-5 Institutes (Part I), Israel
- **August 23-26:** TaL AM 1-5 Institutes (Part I), Montreal

- **24-20 ביוני:** מכון תל עם א-ה (חלק 1), ווסט אורנג', ניו ג'רזי
- **27 ביוני-1 ביולי:** מכון תל עם א-ה (חלק 1), לוס אנג'לס
- **15-11 ביולי:** מכון תל עם א-ה (חלק 1), ישראל
- **26-23 באוגוסט:** מכון תל עם א-ה (חלק 1), מונטריאול

For additional information please visit our website www.talam.org or send us an e-mail talam@talam.org

לפרטים נוספים אנא בקרו באתר שלנו www.talam.org או שלחו לנו דוא"ל לכתובת talam@talam.org

מערכת תל עם לעניין:

TaL AM Matters Editorial Staff:

מנהלת:

טובה שמעון

Director:

Tova Shimon

מרכזות:

מרים כהן, דרורית פרקש

Coordinators:

Miriam Cohen, Drorit Farkas

כתיבה ועריכה:

שרון כהן

Writer and Editor:

Sharonne Cohen

עיצוב גרפי:

מירית פורר

Graphic Designer:

Mirit Fuhrer

הודעות למורים

★ חדש בציר תורה!

יחידת **יציאת מצרים** יצאה לאור.

שימו לב! בדפי ההעשרה המופיעים בסביבה של תורה הוספנו את הסימון המסמל למידה מותאמת.

★ תל עם מכינה גרסה אלקטרונית של חוברות התלמיד ומבחר ספרי ספריה לשימוש עם הלוח הפעיל. עד שיוכנו אנו מבקשים שלא להשתמש בחומרים ללא רשות.

★ הקמנו רשימת תפוצה (listserv) למידע ולתקשורת בין מנהלים ומרכזים ללימודי יהדות. על מנת להצטרף לרשימה, אנא כתבו לרוב שמואל פירלס - stanp@talam.org

חג ענמאות שמח

חג ענמאות שמח

חג ענמאות שמח

לעניין

נעם

תל עמ

Issue No. 17

April 2010

איר, תש"ע

גליון מס' 17

עתון תל עמ

A Message from Tova

Smart Use of TaL AM in the Smart Classroom

The use of technology in educational frameworks is becoming more and more prevalent. The Interactive Whiteboard is among the technological tools gaining the most prominence, and has spurred a discussion within the educational community regarding the advantages and disadvantages in its use. We too are examining how to implement technology in the most efficient and constructive way.

Teachers participating in our training institutes and teaching TaL AM with the Interactive Whiteboard tell us that the children greatly enjoy it, and that its use has led to significant student achievement (see pages 2-3 and 6). Many have asked us to prepare learning materials for use with the Interactive Whiteboard, having experienced that using it only to project materials, in the same way that a blackboard or projector are used, results in an ordinary frontal class which does not utilize the various features the Board offers. This field experience raises the following questions: how can we make proper, smart use of the Interactive Whiteboard so that it enhances instruction and learning? Does the Board stand the test of developing life skills – divergent thinking, problem solving, communication, cooperation etc.?

Maximizing our benefit from the Interactive Whiteboard requires familiarity with its various applications and with the correct, "smart" ways for its implementation:

- The Board facilitates creativity in implementing workbook pages, transforming them into **active pages** on which the students can underline, highlight etc.
- The Board is an effective new way of reaching our students, which is **interactive and visual**, illustrating the content and skills we aspire to impart.
- Proper use of the Board enables **covert and/or overt active participation**. Implementation that encourages the active participation of the entire class is essential.
- As students benefit from acquisition and modeling in the learning process and from immediate, visual feedback, the Board helps **focus** them and **model** for them, and is quite efficient in

offering **visual, focused and instant feedback** regarding the comprehension and internalization of the learning material.

- Since instant feedback is one of the factors impacting **student achievement**, the children's success improves as well, as does the sense of **fulfillment** shared by students and teacher alike.
- The Interactive Whiteboard facilitates **links to external information** - from the Internet, CDs, presentations etc.
- Implementation of the Board is enjoyable for the students and **motivates learning**.

In order to avoid use of the Interactive Whiteboard that reinforces frontal instruction and might come at the expense of developing learning and thinking skills, it is important that we also become aware of the disadvantages inherent in its implementation:

- Linear implementation – i.e. inviting students to the Board one by one – results in the passivity of the rest of the students, who watch/listen on the sidelines.
- Implementation of the Board may be done within the framework of frontal instruction, which might seem novel but does not, in fact, offer any innovation, and might last longer than the time frame for age-appropriate acquisition.
- Using the Board as an overhead or slide projector, which only serve to enlarge the picture, does not maximize the various possibilities for active implementation.
- While many students benefit from general visual feedback, some respond better to personal feedback; therefore, the Interactive Whiteboard does not respond to the needs of all students.

Alongside the advantages and disadvantages arising from the field, there are questions the research is currently addressing - for example: how does technology affect the brain? How do different brains respond to it, and how are they challenged? How do we address the needs of children who derive less benefit from visual feedback? And how does technology impact the educational dynamic – among students, between student and teacher, and in terms of learning in a school framework vs. learning in a virtual community?

Continued on page 6